

Zavod sv. Stanislava
Galerija Staneta Kregarja

Jože Bartolj

Sanje

3. april – 6. maj 2013

Vabimo Vas na odprtje
slikarske razstave

Sanje

Jožeta Bartolja,

ki bo v **sredo**,
3. aprila 2013, ob **19. uri**
v **Kregarjevem atriju**.

Kratek kulturni program
ob odprtju razstave bodo oblikovali
pianistka Katarina Bartolj
in dijaki Škofijske klasične gimnazije.

Skrivnosti na poti

Jožeta Bartolja je več kot desetletje pri postavitvi slikarskih razstav zanimalo (pre)oblikovanje galerijskega prostora – glede na to, da je bil njegov opus vezan predvsem na sakralno tematiko, je raziskoval dialog med galerijskim in bogoslužnim prostorom (take postavitve smo videli na razstavah v Dolu pri Ljubljani, v Zavodu sv. Stanislava, v galeriji v Trnovem in Galeriji Družina). Slikarska dela je oblikoval na podlagi prostora samega in možnosti, ki mu jih je le-ta nudil; za posamezen galerijski prostor je pripravil oltar, ambon, slike (nekatero je oblikoval kot vitraje), pogosto je dodal posamezne cerkvene predmete, postavil stole, glasbeno ozadje ...

Tokrat pa nam na razstavi, ki jo je naslovil z na videz preprostim, a pomensko široko odprtim naslovom »Sanje«, razkriva, kaj v njegovem ateljeju nastaja v zadnjih dveh letih. Zdi se, kot da je Kregarjev atrij naselil s svojimi podobami (in pogovori) iz sanj, iz osebnih in likovnih iskanj oz. popotovanj. Na lesenih tablah se izrisujejo podobe posameznikov, moških, žensk, starcev, številnih obrazov, ki se nam po eni strani razkrivajo, a hkrati ostajajo skrivnostno umaknjeni v svoj svet. Bartolj sam pravi, da bi te obraze najlažje poimenoval "predniki" in da v slikah odpira z njimi pogovor, z njimi komunicira. Sluti in odkriva za njihovimi potezami in v njihovih očeh svoja iskanja, hrepenenja, padce, nedokončane poti, dragocena spoznanja in srečevanja? Poleg oseb se na slikah v zabrisanih potezih pogosto pojavljajo motivi starih zemljevidov, kompasov, ur, antične keramike, odtisov listja, različnih vzorcev ... Ob motrenju teh drobnih zabrisanih motivov ne moremo ugotoviti, ali se pravzaprav razkrivajo ali prikrivajo našemu pogledu. Tako skrivnostno zastrti, nedoločljivi in neulovljivi so, da nas vedno znova postavljajo pred vprašanje, kaj predstavljajo, kaj nam govorijo – in nas s tem vabijo, da se odpovemo enoznačnemu razumevanju in vrednotenju sveta v nas in okrog nas, da poskušamo stvari videti, kot bi jih videli prvič; ker so jim najpogosteje pridruženi delčki zemljevidov, kompasov, se sprašujemo, od kod prihajajo, kam so namenjeni, kakšne razdalje vse so že prepotovali in koliko gora preplezali, kje je njihova ltaka ... Motiv popotovanja pa seveda ni vezan samo na geografske dimenzije, ampak v nas zbudi tudi razmišljanje o časovnih in duhovnih prostranstvih, o potovanjih navznoter. Pravzaprav je človek vedno na poti – in je tudi sopotnik, dedič davnih popotnikov in odkritelj novih poti; nadaljuje poti, ki so jih pred njim uhodili drugi, in utira nove; išče sledi, razbira odtise stopinj, a hkrati sam pušča nove tistim, ki prihajajo za njim ...

S samo izbiro tematike pa je povezana tudi likovna govorica, saj se le obrazi odpirajo pred nami vsak v svoji individualnosti, konkretnosti oz. subjektivnosti, pa še tu se obrisne linije zamegljujejo, trdne forme se stapljajo, snovno se abstrahira ..., temelj upodobitve pa predstavljata barva in svetloba. Vloga barve je predvsem v njeni izraznosti (in ne v posnemovalni vlogi), zato je samostojen element z lastno sporočilnostjo in

pomensko veljavo. Sedaj že prepoznavne likovne elemente Jože Bartolj oblikuje z nanašanjem posameznih barvnih odtisov na osnovno barvno plast, s čimer ustvari vtis posebne patine, oz. doda slikarski površini pridih starega. Prosevanje spodnjih plasti slike skozi zgornje ustvarja neke vrste palimpsestnost – in zdi se, da nam slika govori iz nekih davnih stoletij ali krajin sanjskega sveta, ki so zbledele ob prvem svitu. Upodobitve so vezane na osebe in motive iz preteklosti, iz krajev, katerih koordinat ne poznamo (več), zato nas sicer ne morejo več neposredno nagovoriti – lahko pa nas preko podobe same vabijo, da vstopimo vanjo, da se zavemo skrivnostne povezanosti, sorodnosti – kljub časom in prostorom, ki nas ločujejo. Hkrati pa nas s svojo skrivnostno, zabrisano likovno govorico tudi vprašujejo o naših nezavednih potovanjih po krajinah domišljije, sanj, metafizičnega. In tako se pot slehernika uresničuje po večno starih poteh z vedno novim korakom, ko določa svoje koordinate in pri tem odkriva tiste, ki so jih določili že njegovi predniki, ter v sebi vidi/zre (sicer nejasno, kot v sanjah ali za zagrinjalom) slutnjo cilja, ki združuje vse poti – ali kot bi dejal švedski nobelovec Tomas Tranströmer:

»Mesečnik Nikodem na poti
k Naslovu. Kdo ima naslov?
Ne vem, a smo namenjeni prav tja.«

(Bernarda Podlipnik)

Jože Bartolj

Rojen leta 1969 v Ljubljani, se je po Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo vpisal na likovni oddelek Pedagoške fakultete v Ljubljani. Tam je diplomiral iz slikarstva na temo "Križev pot kot likovni organizem" pri prof. Zdenku Huzjanu.

Po fakulteti se je sprva skoraj v celoti posvetil sakralnemu slikarstvu, najpogostejši motivi so bili križev pot, apostoli in svetniki. Pri ustvarjanju ga najbolj zanima odnos med barvo, potezo in ostalimi likovnimi zakonitostmi glede občutenja trpljenja, bolečine, zmagoslavja, poveličanja ... Imel je nad 30 samostojnih in več skupinskih razstav.

Med drugim je avtor slikarske opreme kapele v Psihiatrični bolnišnici v Ljubljani, kapele na radiu Ognjišče v Ljubljani, slik v osebni kapeli nekdanjega murskosoboškega škofa Marjana Turnška, slik v kapeli Lojzeta Grozdeta v stiški baziliki, kapelice ob cesti v Prevojah pri Lukovici, Slomškove in Grozdetove podobe, ki visita v župnijski cerkvi v Kosezah, velike slike na fasadi Doma Marije in Marte v Logatcu, slikarskih poslikav veroučnih učilnic pri frančiškanih v Mariboru in Šiški v Ljubljani. Stalne postavitve njegovih slik visijo na radiu Ognjišče v Ljubljani, na katehetskem uradu ljubljanske nadškofije in v župnijski dvorani v Kosezah.

Živi in ustvarja v Ljubljani (Šišenska 78).
Joze.bartolj@vila-angela.net

Zavod sv. Stanislava
Štula 23, Ljubljana Šentvid
info@stanislav.si

Oblikovanje in izvedba: ARTUM d.o.o., Ljubljana, www.artum.si

Ljubljana Šentvid, 2013